

Čo Mníchov dal a vzal alebo električka vs mechanika

V uplynulých dňoch sa uskutočnil Svetový pohár v Mníchove. Len pár dní predtým bola naša Extraliga v Príbelciach, ťažko povedať, či to bolo načasované dobre alebo zle.

Poniekto, najmä tréneri, tvrdia, že naša Extraliga nemala byť tesne pred svetákom, pretože reprezentantov zbytočne zaťažuje ale poniekto si myslia, že práve naopak, dala možnosť si ešte naposledy otestovať pripravenosť, veď preteky vždy ukáže viac ako tréning.

Takže si vyberte sami, či bola Extraliga vhodne zaradená alebo nie. Môj osobný názor je, že bola zaradená vhodne a že tí, ktorým termín nevyhovoval sa predsa nemuseli zúčastniť.

Mníchovský sveták bol podujatím, kde sa zišla už kompletná svetová špička, na rozdiel od zámorských svetákov. V Mníchove sa zrodilo niekoľko nových svetových rekordov, niekoľko bolo vyrovnaných a celkovo tam strelci predviedli excelentné výkony.

Dá sa povedať, že na tomto svetáku excelovali číňania, tí vo viacerých disciplínach predviedli výkony na úrovni svetových rekordov. Kompletné výsledky si môžete pozrieť na internete na adrese <http://www.issf-shooting.org/update/calendar.asp?mode=results>, kde nájdete výsledky v podstate zo všetkých svetových podujatí.

Ak by sme mali vypichnúť len niektoré, tak musíme uviesť čínske výsledky vo vzduchovej puške ženy s výsledkom 400, v mužskom štandarde 1180, v rýchlopalke 585, vzduchovej pištoli mužov 591, ženskom štandarde 592 a či ľubovoľne 570. Bolo takmer pravidlo, že v každom finále je dokonca viac číňanov naraz. Číňanom celkom slušne konkurovali rusi, ktorí dosiahli tiež niekoľko pekných výsledkov a umiestnení.

Okrem týchto čínskych výsledkov však bolo veľa vynikajúcich výsledkov, dokonca aj niekoľko veľmi slušných slovenských. Ako príklad môžem uviesť napr. vzduchovú pušku ženy, kde sa do finále nedostalo niekoľko strelkýň s výsledkom 397 bodov, či napr. vzduchová pištoľ muži, kde na finále nestačilo 584 bodov, za bránami finále ostalo niekoľko strelcov s týmto výsledkom.

Z pohľadu na výsledkové listiny by si niekto mohol povedať, že umiestnenia slovenských strelcov sú sklamaním a že strieľali (česť výnimkám) veľmi zle, ale fakt je taký, že Slováci strieľali v podstate to čo strieľajú doma, ale ostatí strieľali vynikajúco. Takže názor na výkonnosť slovenských strelcov si urobte sami.

Čo sa týka slovenskej výpravy, najlepšie umiestnenie dosiahol ako tradične Jožko Gönci vo veľkom štandarde. Vynikajúcim výsledkom vo finále sa dokázal prepracovať o niekoľko priečok vyššie a získal ďalšiu bronzovú medailu do svojej bohatej zbierky.

Ako perličku treba uviesť, že vo finále zvládol aj číňana, ktorý mal základ 1180, t.j. vyšší o 9 bodov. Je síce pravda, že ten mu išiel statočne oproti, začal to prvou ranou 4,8 a pokračoval ďalej osmičkovým tempom, ale to neznižuje hodnotu Jožkovho výkonu.

Jožko mal pritom ešte aj trochu smoly v ležačke, kde ho od finále delil len kúsok šťastia, namiesto dvoch kalibrových deviatok (9,9) mohli byť desiatky a bol by vo finále aj v ležačke. Ale ako hovorí Jožko, ležačka je veľká lotéria a podľa neho by sa výsledky a umiestnenia mohli losovať z klobúka a určite by to bolo podobné ako po streľbe, tak je táto disciplína „premenlivá“.

Týmto som len chcel pripomenúť, že streľba je šport a ten sa neriadi len želaniami funkcionárov, ale sa skutočne deje na športovisku, v tomto prípade na palebnej čiare a že sa končí až poslednou ranou, dovtedy nie je nič isté.

Veľmi pekný výsledok dosiahol Palo Kop, vyrovnanými položkami dosiahol v ľubovoľke 559 bodov a 11 miesto. Obdobný pekný výsledok dosiahol Juraj Tužinský vo vzduchovej pištoli, kde síce skončil na 19. mieste, ale s výborným výsledkom 581 bodov. Na 19. priečku ho posunula posledná položka, ktorá mu „nevyšla“, strelil 94 bodov. Potvrdil len, že už má 580 pevne v rukách.

Z puškárov bol po Jožkovi ešte relatívne dobre s výsledkom Michal Homola, vo vzduchovke s 593 bodmi obsadil 21. miesto. Ostatní puškári boli na to podobne ako pištoliari, niekde v strede štartového poľa.

Dá sa povedať, že v Mníchove sa pištoliari umiestnením dotiahli na puškárov a pán Anetta už hádam nebude v svojej správe musieť konštatovať, že pištoliari opäť sklamali, podľa mňa by to malo byť opačne, pištoliari (teda aspoň dvaja) potvrdili svoje predchádzajúce dobré výkony (Palo Kop v ľubovoľke a Juraj Tužinský vo vzduchovke). Verím, že podobný stav bude aj na milánskom svetáku a že zväz konečne začne normálnejšie podporovať aj pištoliarov, nie len puškárov a pištoliari sa za to odvdčia ziskom quota placu na olympiádu.

Aby sme uzavreli sveták v Mníchove, pre slovenskú strelbu ukázal jej lesk a biedu, len tak na okraj môžeme uviesť, že bol aj vyrovnaný slovenský rekord, ním bol môj výsledok v rýchlopalke 564 bodov.

Teraz by som sa chcel vrátiť k disciplíne rýchlopalná pištol a k samotným pištoliam. Rýchlopalka v Mníchove potvrdila trend, ktorý nastolili nové pravidlá. Zrodil sa nový svetový rekord, 585 bodov, zlepšil si ho doterajší jeho držiteľ, samozrejme číňan, pričom čech Martin Strnad tiež prekonal dovtedajší svetový rekord, výsledkom 584 bodov. Český strelci, tak ako aj nemeckí sa na novú disciplínu poctivo pripravujú od minulého roka. Ich zväzy im poskytli podporu a umožnili im vyskúšať najvhodnejšie zbrane a strelivo, pričom si vybrali zbrane značky Pardini, prevažne v elektronickej verzii. U českých strelcov môžeme pozorovať paradoxný jav, že s LR-om strieľajú v podstate lepšie ako so short-om.

Mníchovský sveták mal výsledkami trochu vyššiu úroveň ako zámorské sveták, asi preto, že tam bola celá svetová špička. Na finále bolo tentokrát potrebných 580 bodov, dokonca sa o postup do finále museli rozstreľovať nemeč Schumann a ukrajinec Bondaruk.

Je veľmi zaujímavé sledovať preteky v rýchlopalke, poradie sa dokáže meniť každú chvíľu. V štvorsekundových sériách „vedia“ doslova všetci strelci streliť bez problémov osmičku, sedmičku, čo doteraz nebývalo. A vynikajúca prvá polovica nemusí znamenať ešte nič, teraz strelci dokážu v druhej polovici bežne streliť o 10 – 15 bodov menej, ako napr. Roman Spirelja a Martin Podhrásky v Mníchove, po prvej polovici mali veľmi slušný výsledok 291 bodov a druhú polovicu mali výrazne pod 280 bodov.

Takou výraznou ukážkou čo urobili nové pravidlá, je bývalý svetový šampión Ralf Schumann, ktorý podľa starých pravidiel nemal konkurenciu, teraz má ešte značné problémy a je rád, ak sa vôbec dostane do finále. V mníchovskom finále zakončil poslednú finálovú sériu sedmičkou a šestkou.

Ale aby sme sa vrátili aj k zbraniam. V starej rýchlopalke dominovali 2 značky, Pardini a Walther, teraz je tých značiek viac. Dominuje aj teraz Pardini, ale viacerí strelci, ktorí používajú elektronickej spúšť majú s ňou problémy.

V podstate každé preteky niekto s touto elektronickej Pardinkou nedostrieľal pre poruchu zbrane. Preto aj časť strelcov prešla z elektronickej verzie Pardini na mechanickú verziu. A tu si môžeme položiť otázku naznačenú v úvode článku a to elektronickej alebo mechanickej spúšť. Skúsme si len v skratke rozobrať najpodstatnejšie rozdiely.

Výhodou elektronickej spúšte je zníženie počtu „prevodových“ mechanizmov, rýchlejšia reakcia na stlačenie spúšte, možnosť takmer „ľubovoľne“ nastaviť chod spúšte.

Mechanickej spúšť mala doteraz jedinou výhodou a to vyššiu spoľahlivosť (aj keď to je tiež diskutabilné), pretože mechanickej časť sa zvyčajne dá nastaviť alebo jednoducho vymeniť v prípade poruchy, čo obvykle pri poruche elektroniky nejde, teda určite nie na mieste a skrutkovačom.

Firma Walther však prišla s novou koncepciou, ktorá vymazáva doterajšie nevýhody mechanickej spúšte. Ktoré to sú?

Potreba viacerých „prevodov“, spravidla pákových, mechanické opotrebenie dotykových plôch (ozubov), rušivé pohyby hnacej pružiny a kladiva, ktoré úderom na úderník inicializovalo výstrel.

Tie to všetky nevýhody podľa môjho názoru dokáže eliminovať nový model Walther SSP. V Mníchove sme mali možnosť sa detailne zoznámiť s novou konštrukciou zbrane.

Nový zovňajšok zbrane skrýva aj úplne nový mechanizmus. Úplne zmizlo bicie kladivo s hnacou pružinou, úderník teraz namiesto kladiva poháňa jedna z dvoch pružín umiestnených vodorovne vo vnútri zbrane.

Tým, že sa zmenil spôsob „spúšťania“, podarilo sa premiestniť zásobník prakticky do pažby a to dovolilo predĺžiť hlavňu na maximálnu povolenú dĺžku.

Je ťažko opísať slovami nový mechanizmus, ale celý spúšťový mechanizmus pozostáva v podstate len z jazýčka spúšte (mimochodom nastaviteľného v podstate trojrozmerné), ktorý v podstate stlačením priamo uvoľňuje hnaciu pružinu úderníka.

Úderník je teraz zalomená páka, ktorá sa vodorovne pohybuje v tele záveru a do pohybu ho uvádza pružina, ktorú záver ňahuje pri svojom pohybe dozadu.

Stlačením spúšte sa uvoľní pružina, ktorá pritiahne úderník a ten narazí do dna nábojnice. Tvar záveru a pružina, ktorá zabezpečuje chod záveru, sú podobné princípom a tvarom ako pri Hammerli 280, pribudla však ďalšia pružina, ktorá pohybuje úderník.

Dokonca sa pri pohybe pružiny využíva stlačený vzduch na tlmenie pohybu záveru. Vzduch sa stláča pohybom piestika v kanáliku pod hlavňou.

Touto konštrukciou sa podľa mňa zotrú rozdiely medzi mechanickou a elektronickou spúšťou, teraz už skôr bude záležať na pocitoch a správaní sa zbrane pri streľbe.

Mali sme možnosť si z nového Waltra aj vystreliť. Zbraň je veľmi ľahká, menej ako 1000 g, čo znamená aj pomerne veľký odskok zbrane.

Pri streľbe sa však správa priaznivo, zodvihnutá hlavňu sa okamžite vráti späť do pôvodnej polohy a zbraň nevíbruje. Nie je preto problém po výstrele zrovnať mieridla na ďalší výstrel. Podľa vyjadrenia servismana je to zatiaľ zbraň určená na „športku“, pre ženy, do jesene pripraví aj rýchlopalnú verziu, u ktorej chcú dosiahnuť „mäkši“ odskok. Plánujú to urobiť zmenou hlavne a zvýšením hmotnosti zbrane.

Na tejto pištoľi je k dispozícii pažba (zo špeciálneho materiálu na báze hliníka), ktorá obsahuje guľový čap a ten umožňuje 3D nastavenie pažby, samozrejme, že posuvy pažby do strán sú limitované, ale možné.

Ako zhrnutie môžem uviesť, že strelci dostali k dispozícii novú kvalitnú zbraň, ktorá bude podľa mňa konkurovať ostatným značkám.

Pre informáciu uvádzam aj exportné ceny týchto zbraní, elektronická Pardini stojí priamo u výrobcu 1019 EUR, mechanická verzia stojí necelých 800 EUR. Ak si ju chcete nechať poslať letecky, prirátajte si k tomu cca 250 EUR.

Walther SSP má exportnú cenu 1150 EUR, tak isto bez poštovného. Podobnú cenu ako Walther má aj pomerne neznáma značka TESRO, ktorej pištoľ sa pre malokalibrové dynamické disciplíny správa opticky možno najlepšie zo všetkých pozorovaných zbraní, takmer sa pri výstrele ani nepohne. Ale zatiaľ ju má len veľmi málo strelcov. Prekvapil nás postoj predajcov tejto zbrane, na požiadavku vyskúšania zbrane streľbou reagovali záporne, s vysvetlením, že táto zbraň je vynikajúca a preto nie je potrebné ju skúšať.

V Miláne sa pokúsime pozrieť pod „kožu“ pištoľi Pardini a o svoje poznatky sa s Vami podelíme. Teda, ak nám firma umožní sa na ňu pozrieť. Ak neumožní, poprosíme vlastníka zatiaľ jedinej novej Pardini na Slovensku, aby nám ju umožnil trochu preskúmať.

Do strieľania želá

Peter Mlynarčík